

СТОГОДИШЊИЦА ВЕЛИКОГ РАТА

ИСТОРИЈСКИ ДОКУМЕНТАРНИ СЕРИЈАЛ И ФОТОМОНОГРАФИЈА

телеграми • битке • сећања

КАКО ЈЕ КОНСТРУИСАН РАТ СА СРБИЈОМ ПОСЛЕ УБИСТВА ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА? КАКО ЈЕ ОЦЕЊИВАН ЛИК И ДЕЛО ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА У ЕВРОПСКИМ ПРЕСТОНИЦАМА? ШТА СУ ЗВЕШТАВАЛИ ПОСЛАНИЦИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ ИЗ ВОДЕЋИХ ЕВРОПСКИХ ДРЖАВА ТОГА ДОБА? КАКВЕ СУ БИЛЕ ПРОЦЕНЕ ПОЛИТИЧАРА И ДИПЛОМАТА О МОГУЋНОСТИ РАТНОГ СУКОБА? КАКО ЈЕ НЕМАЧКА БЕЗУСЛОВНО ПОДРЖАВАЛА АУСТРОУГАРСКУ, А РУСИЈА ОДЛУЧНО СТАЛА У ОДБРАНУ СРБИЈЕ? КАКВЕ ЈЕ ИНСТРУКЦИЈЕ ДАВАО ПАШИЋ СРПСКИМ ПОСЛАНИЦИМА НА СТРАНИ? ШТА СЕ ДЕШАВАЛО НА ГРАНИЦАМА СРБИЈЕ? ОДГОВОРЕ ПОГЛЕДАЈТЕ У ВИДЕО ДНЕВНИКУ

”” СТОГОДИШЊИЦА ВЕЛИКОГ РАТА
ОД АТЕНТАТА ДО РАТА-ТЕЛЕГРАМИ. ““

Од убства у Сарајеву јуна 1914. до почетка рата јула 1914. прошло је нешто више од 30. дана. У серијалу из дана у дан пратимо дипломатске акције али догађаје који су већину европских држава и народа гурнули у рат. У серији телеграма и других депеша посланика Краљевине Србије у тадашњим кључним европским престоницама од Беча, Берлина, Будимпеште, Лондона, Париза, Петрограда, па све до Цариграда, Софије, Атине, Рима и Цетиња, значајна имена српске дипломатије и политике слали су извештаје и процене, телеграмом или телеграфом, Министарству иностраних дела Краљевине Србије на чијем је челу стајао председник владе и министар иностраних дела Никола Пашић. Поређани хронолошки, одабрани телеграми најбоље сведоче о дипломатским закулисним играма, супротстављеним извештајима, погрешним али и правим проценама, скривеним и правим намерама европске политичке и војне елите. Како је време више одмицало од атентата на Франца Фердинанда тако је све мање спомињан атентат у Сарајеву, Сарајево, Босна и Херцеговина, Фердинанд и атентатори. Србија и Срби, а делом и Русија, су кључне речи европске дипломатије. Догађаји су се драматично убржавали. Необуздана штампа, посебно у Бечу и Берлину, нападала је Србе и Србију, али и Русију, кроз невиђену пропаганду. У директним дипломатским и војним круговима Беча и Берлина конструисан је ратни сукоб а одушевљење и ентузијазама за рат исказан је код већине европских народа. Створена ратном пропагандом психоза пожељног обрачуна са Србима и Србијом кулминирала је аустроугарским ултиматумом Србији, њеним умереним одговором који није задовољио Беч, објавом рата Србији, мобилизацијом у многим земљама и отпочињању ратних сукоба у читавој Европи.

Аустро-Угарска је желела рат са Србијом, за који је нашла згодан повод у убиству престолонаследника у Сарајеву. Од тог тренутка па у наредне четири недеље вршене су дипломатске и војне припреме и учвршћивања савезништва. Нада и план да ће се рат водити само између Аустро-Угарске и Србије показао се кобном грешком. Упркос недостатку чврстих доказа о умешаности српске владе у атентат и њеним помирљивим гестовима и изјавама, Аустро-Угарска је објавила рат Србији. Неколико дана после тога рат је постао европски а онда и светски.

Поређани хронолошки документи креирају верну слику догађаја у Европи у периоду од атентата до почетка рата. Овај својеврсни видео дневник враћа нас у дане од пре сто година, говором и језиком докумената и фотографија и контекстом и вредносним судовима онога не данашњег времена.

Серија се емитује на првом програму РТС-а од 27. јуна 2014. на стогодишњицу почетка Првог светског рата.